

Mikkelin Vesiliikelaitos

Tilinpäätös 2024

Sisällys

1. Toimintakertomus.....	3
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus	3
1.1.2 Liikelaitoksen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	3
1.1.3 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.4 Liikelaitoksen henkilöstö	4
1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	4
1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	4
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	4
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	5
1.4 Tilikauden tuloksen käsittely	6
1.5 Sitovien tavoitteiden toteutuminen	6
2. Tilinpäätöslaskelmat	8
3. Tilinpäätöksen liitetiedot	15
4. Allekirjoitukset	23

1. Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus

Vesiliikelaitos on toiminut vuoden 2009 alusta kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena. Mikkelin Vesilaitos vastaa vesihuollon palvelutuotannosta toiminta-alueillaan Mikkelin kantakaupungissa, Rantakylässä, Otavassa, Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa ja Suomenniemellä. Vesilaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki kaava-alueilla olevat kiinteistöt ja tuotantolaitokset sekä Mikkelin alueella toimivat vesiosuuskunnat. Vesilaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos hoitaa kaikki käyttömenonsa sekä tavoitteidensa mukaiset uus- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Vesihuolto on ollut esillä viime vuonna olennaisena osana yhteiskunnan kriittistä infraa. Tämän seurauksena varautuminen on oleellinen osa vesihuoltoa. Mikkelin Vesilaitoksella on varautumista päivitetty useampana vuotena. Vuonna 2024 olemme olleet mukana Mikkelin kaupungin varautumissuunnittelun päivityksessä. Myös yhteistyö puolustusvoimien kanssa on tiivistynyt.

Edellisvuosien inflaation kasvu ja korkojen nousu on vuonna 2024 osoittanut tasaantumisen merkkejä. Sähkön hinta oli vuotta 2023 selvästi edullisemmalla tasolla, muut energia kulut olivat hieman edellisvuotta kalliimmat. Vesihuoltoalan kemikaalien hintataso oli kohtuullisella tasolla. Edellisvuosien erityisesti automaation komponenttien saatavuus oli edellisvuotta parempi, mutta omaa varastoa on pidetty hyvällä tasolla.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamolla saatiin täyteen kolmas kokonainen käyttövuosi. Käyttökokemukset uuden puhdistamon tehokkuudesta puhdistaa jätevettä jatkuivat kokonaisuudessaan hyvänä. Keväällä runsaan lumimäärän nopea sulaminen aiheutti jätevedenpuhdistamolla haasteita jäteveden puhdistusprosessissa. Mikkelin jätevesiviemäreiden laskuttamattoman jäteveden määrä näkyi selvästi jätevesipuhdistamoiden tulovirtaamassa. Vuotovesimäärän pienentämiseen on aloitettu selvitystyötä, jonka perusteella päästään tulevana vuosina kohdentamaan tehokkaammin jätevesiverkoston saneerauksia. Vanhan Kenkäveron jätevedenpuhdistamon tontti on siirretty Vesilaitoksen taseesta kaupungin taseeseen kirjanpidossa jäljellä olevalla tasearvolla (KH 16.9.2024 § 222).

Kiinnostus vedenkäsittelyn tutkimus- ja tuotekehitystyötä kohtaan jatkui vilkkaana ja kansainvälisenä. Vesilaitos on mukana tiiviisti kaupungin BEM-hankkeessa, jossa on saatu kehitystyötä eteenpäin. Metsä-Sairilan puhdistamon yhteydessä sijaitsevassa BEM-osaamiskeskuksessa saatiin ensimmäinen käytännön kehitystyö käyntiin.

1.1.2 Liikelaitoksen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Liikelaitoksella on kahdeksan jäseninen johtokunta, jonka tehtävänä johtaa ja kehittää alaistaan liikelaitosta sekä vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Johtokunta kokoontui tilikauden aikana kymmenen kertaa. Johtokunnan puheenjohtajana toimi Perttu Noponen.

1.1.3 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa

Vesiliikelaitoksen liikevaihto toteutui reilusta talousarviosta suurempana. Liikevaihdon kehitys selittyy vesimaksujen korotuksella ja vedenkulutuksen suuremmalla toteutumalla. Ensimmäistä kertaa pandemiavuosien jälkeen vesilaskutus oli suurempi kuin edellisenä vuotena. Tulevana haasteena vedenkulutuksen ennustamisessa on etäluettavien vesimittareiden puute. Useammassa Mikkelin Vesilaitoksen kokoluokan vesilaitoksessa on jo etäluettavat mittarit käytössä. Muissa tuotoissa on tulona 150 000 € jätevedenpuhdistamohankkeen purkamisen juridiseen konsultointiin liittyvästä sovintopimuksesta.

Mikkelin kaupungin sähkösopimus vuodelle 2024 oli selvästi edullisempi kuin vuonna 2023. Tämä näkyi miljoona euroa pienempinä sähkösäilytyksinä, ja alitti talousarvion reilusti. Lämmitys ja muut materiaalikulut alittivat talousarvion.

Vesilaitoksen vedentuotannossa ja verkostotoiminnoissa toimintavuoteen ei sisällynyt merkittäviä muutoksia. Puhdistamojen operointipalvelu tuotettiin sopimuksenmukaisena edellisvuosien tapaan. Omana työnä tehtyä verkostosaneerausta tehtiin muihin samankokoisiin vesilaitoksiin verrattuna vähäisesti.

Taloudessa ulkopuolisten lainojen korkomenot ovat vähän kohonneet vuodesta 2023. Konsernilainoja otettiin lisää 2 miljoonaa euroa. Rahoituskulut ovat kokonaisuudessaan merkittävä osa vesiliikelaitoksen kuluja. Rahoitus kulut olivat kokonaisuudessaan yli 2 miljoonaa euroa. Tästä kaupungille maksettavan liikelaitoksen peruspääoma oli 500 000 €.

1.1.4 Liikelaitoksen henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys toteutui kaupungin asettaman tavoiteorganisaation mukaisena. Vesilaitoksen vakituisen henkilöstön määrä oli tilikauden lopussa 24, joista yksi on määräaikainen. Vesilaitoksella oli vuoden aikana töissä 4 insinööriharjoittelijaa, ja yksi määräaikainen työntekijä.

1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vesilaitostoiminta on yhteiskunnassa luonteeltaan vakaata, eikä merkittäviä muutoksia toiminnassa tai tehtävissä ole tiedossa. Koronapandemian vaikutukset ovat jääneet melko pieneksi. Venäjän hyökkäyssodan kaltaiset yhteiskunnan häiriötilat ovat vahvistaneet valmius- ja varautumissuunnittelua.

Mikkelin Vesihuoltoliikelaitoksen yhtiöittämisselvitys valmistui elokuussa 2024. Yhtiöittämisselvitys eteni vesiliikelaitoksen johtokunnasta kaupunginhallitukselle päätöksen tekoon. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.11.2024, että vesiliikelaitosta ei yhtiöitetä, ja asia loppuun käsitelty.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo on ollut käytössä kaksi toimintavuotta. Puhdistamon toiminta on vakaantunut ja prosessi on saatu hallintaan. Nykyinen voimassa oleva operointisopimuksen ensimmäinen kausi päättyy 2026, ja jatkosta on sovittava keväällä 2025. Tulevat haasteet vesilaitoksella tulevat olemaan vesihuoltoverkoston saneeraus ja kunnan hallinta. Mikkelin vesilaitoksella on 500 km vesijohto- ja 430 km jätevesiverkostoa. Nykyisellä verkostojen saneerausratkaisuilla uudistamiskierto on useampia satoja vuosia.

Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 12 kappaletta. Liittyjämääriin ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Veden- ja jäteveden laskutukseen ei tullut vähennystä ensimmäistä kertaa useamman vuoden jatkuneen kulutuksen vähenemisen jälkeen.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Vesilaitostoimintaa säädellään laajalti lainsäädännön kautta. Vesihuoltoalaki, ympäristönsuojelulaki sekä terveydensuojelulaki määrittävät ne keskievät puitteet ja vaatimukset, jossa vesihuoltopalvelua tuotetaan. Lainsäädännöstä tulevien vaatimusten täyttäminen edellyttää Vesilaitoksella jatkuvaa toiminnan suunnittelua, laitosten ja verkostojen huoltoa sekä kunnossapitoa. Tämän lisäksi edellytetään oikein kohdistettuja ja toteutettuja investointeja. Esimerkiksi säästösyistä talouteen tai toimintaedellytyksiin kohdistuvat muutokset voivat aiheuttaa sellaisia riskejä, ettei kaikkia lainsäädännön velvoitteita pystytä jatkossa toteuttamaan.

Vesilaitoksen tehtävät edellyttävät monelta osin pitkäaikaista ammatillista kokemusta ja perehtyneisyyttä. Työvoiman vaihtuvuus ja saatavuus voivat jatkossa muodostua haasteeksi vesihuollon toimintavarmuuden näkökulmasta. Oman tuotannon rinnalla on pyrittävä ylläpitämään myös riittävää, markkinaehtoista palvelutuotantoa.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Laadukas sekä toimintavarma vesihuolto on välttämätön edellytys väestölle ja merkittävälle osalle elinkeinoelämää. Vesihuolto turvaa puhtaan veden niin juomavedeksi, hygienian ylläpitämiseksi kuin teollisuuden raaka-aineeksi sekä jätevesien poisjohtamisen ja käsittelyn, siten ettei niistä aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Vesihuollon toimialaan liittyy sen luonteen mukaisesti monenlaisia riskejä. Riskit liittyvät mm. talousveden laatuun, toimitushäiriöihin, laitteistovikojen tai sääilmiöiden aiheuttamiin vahinkoihin ulkopuolisille, jätevesipäästöihin, viemäritulviin, jne. Lainsäädäntö edellyttää vesihuoltolaitoksilta riskienhallintaa ja varautumista erilaisiin häiriöihin. Mikkelin Vesilaitos on kartoittanut riskit ja ne on huomioitu varautumissuunnitelmassa ja investointiohjelmassa. Ympäristöterveydenhuolto on hyväksynyt Terveydensuojelulain 20 § mukaiset riskinarviot Mikkelin vesilaitoksille. Hyväksyminen koskee Mikkelin, Ristiinan, Haukivuoren ja Suomenniemen vedenjakelualueita ja vedenkäsittelylaitoksia. Riskinarvioinnit on laadittu wsp-periaatteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tulorahoituksessa on näkyvissä omat haasteensa veden kulutuksen vähenemisen seurauksena. Mikäli tulorahoitus ei ole riittävän suuri, laitosten ja verkostojen saneerauksiin ei voida panostaa riittävästi ja kertynyt saneerausvelka voi muodostaa toiminnallisia ongelmia. Verkostojen saneeraukset yhteensovitetaan katusaneeraustöiden kanssa. Samoin verkostojen laajennusinvestoinnit toteutetaan yhdessä uusien kaava-alueiden rakentamisen kanssa. Mikkelin Vesilaitoksen seuraava merkittävä haaste on vesihuoltoverkostojen kunnan ylläpito ja kustannustehokas saneeraaminen.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Mikkelin Vesiliikelaitoksen toiminta on taloudellista ja tuloksellista, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Mikkelin Vesiliikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo Mikkelin Vesilaitoksen toimintaa. Johtokunta johtaa ja kehittää alaisaan liikelaitosta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Johtokunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Vesilaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena vesilaitoksen toimintaa ja huolehtii sen hallinnon, talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Myyntisaamisten hallinta toteutetaan kaupungin palveluntarjoajan Meidän IT ja talous Oy:n toimesta.

Vesilaitoksen verkosto-omaisuus on kertynyt sadan vuoden aikana ja sisältää saneerausvelkaa. Äkillisissä putkirikoissa syntyy vahinkoa kolmansille osapuolille, joiden selvityksessä hankittu vakuutusyhtiö on keskeisessä roolissa, niin vuoropuhelussa, kuin korjaustoimenpiteiden suorittamisenkin osalta. Kuluvana vuonna olemme kohdanneet vakuutusyhtiöltä kielteisiä päätöksiä vesijohtovuotojen ulkopuolisille aiheutuneiden vahinkojen korvauspäätöksissä. Tämä aiheuttaa merkittävän taloudellisen riskin, mikäli esim. runkovesijohdon vaurio aiheuttaa mittavan vahingon arvokiinteistölle.

Tuloksen muodostumisesta, talousarvion toteutumisesta ja raportoinnista sekä siinä mahdollisesti esiintyneistä poikkeamista ja sen johdosta tehdyistä toimenpiteistä sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on kerrottu edellä toimintakertomuksessa.

Mikkelin Vesilaitoksen toiminnalle aiheutuvista, vahinkoa aiheuttavista merkittävistä toiminnallisista riskeistä ei ole raportoitu. Pursialan pohjavesialueen kunnostustyöt ja raakaveden laatu edellyttävät kuitenkin jatkuvaa, tehostettua pohjaveden tarkkailua. Virallisesti pohjavesialueiden suojelusta vastaa ELY-keskus.

Mikkelin Vesilaitoksen hankinnat ja sopimushallinta on vastuutettu. Sopimuksista ei aiheutunut negatiivisia seuraamuksia vuoden 2024 hankintoihin. Vesilaitos käyttää hankinnoissaan sähköistä kilpailutusta. Verkostorakentamisen urakkakilpailutukset tehtiin pääosin kaupunkikehityslautakunnan päätöksillä.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vettä myytiin 2 429 975 m³ ja jätevedettä laskutettiin 2 424 998 m³. Vedenmyynti tulona ylitti talousarvion tavoitteen ja oli 1 600 153 euroa suurempi (toteuma 113,87 %). Veden- ja jäteveden hintaa korotettiin vuodelle 2024 8 %.

Veden myynti nousi 2,8 % ja laskutettu jätevesimäärä nousi 1,7 % edellisvuoden tasosta. Tämä oli ensimmäinen kerta vuoden 2020 jälkeen, kun laskutetut vesimäärät nousivat edellisen vuoden määristä. Pitkän aikavälin ennusteessa on kuitenkin ennustettu veden ja jäteveden kulutuksen pieneminen koko Etelä-Savon alueella.

Vuoden 2024 talousarviossa liikelaitoksen liikevaihdoksi esitettiin 13 226 500 euroa. Mikkelin Vesiliikelaitoksen liikevaihto tilinpäätöksessä vuonna 2024 on 14 357 106,81 euroa. Tämä on 1 130 606,81 euroa enemmän kuin talousarviossa esitetty. Vesiliikelaitoksen johtokunta päätti korottaa vesitaksoja syksyllä enemmän kuin talousarviossa oli ehdotettu. Lisäksi ennustettu suurempi vedenkulutus lisäsi liikevaihtoa.

Hulevesistä vastaa peruskaupunki, joka kerää julkisoikeudelliset maksutulot ja vastaa kaikista kustannuksista. Vesilaitoksen talousarviossa oli arvioitu, että peruskaupunki tilaa hulevesitöitä Vesilaitokselta 35 000 eurolla.

Hulevesitöiden laskutus toteutui 43 500 eurolla. Tästä merkittävä osuus on hulevesipumppaamoiden valvonta ja huolto-työt.

Vesilaitoksen toimintakulut yhteensä olivat 8 971 246,65 euroa. Tästä henkilöstökulujen osuus oli 1 386 324,32 euroa. Materiaalien ja palvelujen ostoja kertyi 6 899 068,39 euroa. Kokonaisuutena aineet ja tarvikkeet alittivat talousarvion 58 931,61 eurolla. Tähän vaikuttivat pääosin energian ja kemikaalien hinta tason vakiintuminen.

Vesiliikelaitoksen liikeylijäämä oli 219 588,81 euroa, kun sitovana liikealijäämätavoitteena oli muutetussa talousarviossa 869 500,00 euroa. Näin olleen sitova liikeylijäämä/alijäämätavoite saavutettiin.

Rahoituskuluja kirjattiin yhteensä 2 244 235,86 euroa. Tästä 500 000 euroa muodostui kaupungille talousarvion mukaisesti maksetusta peruspääomakorvauksesta. Lainojen korkokustannuksia oli 1 737 216,80 euroa, joka on 436 734,55 euroa enemmän kuin vuonna 2023.

Tilikauden alijäämäksi muodostui 1 857 943,07 euroa. Tämä oli selvästi parempi kuin talousarviossa.

Vesi- ja viemäri liittymismaksuja kertyi 47 770 euroa. Poistojen määrä oli 5 422 100,22 euroa ja taseen loppusumma oli 108 533 981,75 euroa.

Investoinnit olivat nettona yhteensä 1 008 400 euroa, kun alkuperäisessä talousarviossa oli budjetoitu 1 600 000 euroa nettoinvestointeihin. Vesilaitosten (puhdas vesi) investointeihin käytettiin 121 000 euroa. Metsä-Sairilan puhdistamon investoinnit toteutuivat negatiivisena. Tämä johtui vanhojen investointihankkeiden ”siivoamisesta”, eli investointi päätämisen yhteydessä osa investointikuluista siirrettiin käyttötalouteen. Ns. ”satelliittipuhdistamojen” (Ristiina, Haukivuori, Anttola ja Suomenniemi) investointeihin käytettiin 80 000 euroa. Verkostoinvestointien toteuma oli 967 000 euroa.

Tilikauden aikana siirrettiin maaomaisuutta (Kenkäveronniemen tontti) kaupungille tasearvolla, jolloin luovutusvoittoa ei muodostunut. Kenkäveron tontin luovutus oli talousarvion laadinnan yhteydessä käsitelty myyntivoittona. Talousarviossa varattuihin tuloihin haetaan alituslupaa.

Vesilaitoksen investoinnit (netto) alittuu 592 000 eurolla muutetusta talousarviosta.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama (-) alle (+) yli
Vesiliikelaitos					
MENOT	1 640	0	1 640	1 015	-625
<i>Vesilaitokset</i>	S 200		200	121	-79
<i>Jätevesipuhdistamot</i>	S 120		120	80	-40
<i>Anttolan siirtolinja, yleissuunnitelma</i>	S 50		50	3	-47
<i>Ristiinan jätevesipuhdistamo ja hankessuunnitelma</i>	S 90		90	0	-90
<i>Metsä-Sairilan puhdistamo</i>	S 80		80	-118	-198
<i>Verkostot</i>	S 1 100		1 100	967	-133
<i>Kenkäveronniemen tontin siirto kaupungille</i>				-39	-39
TULOT	40		40	7	-33
<i>Kaluston myyntivoitto/-tappio</i>				7	7
NETTO	1 600	0	1 600	1 008	-592

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Mikkelin Vesiliikelaitoksen johtokunta esittää tilikaudelle 2024 muodostuneen 1 857 943,07 euron alijäämän käsittelyksi:

- Tilikauden tuloslaskelman alijäämä ennen satunnaisia eriä ja varauksia 2 013 021,54 euroa.
- Kirjataan tulona poistoeron vähennys 155 078,47 euroa.
- Kirjataan tilikauden alijäämä 1 857 943,07 euroa tilikauden yli-/alijäämän tilille taseeseen.

1.5 Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma
Liikealijäämä	-869 500 e	219 589
Korvaus peruspääomasta	500 000 e	500 000 e

Tunnusluku	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Veden myynti, 1000 m ³	2422	2319	2490
Jäteveden laskutus, 1000 m ³	2383	2234	2424
Vesi- ja jätevesitaksa yht.€/m ³	5,10	5,36	5,51

Ohjelmakortit

Mikkelin Vesilaitos tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueillaan Mikkelin kantakaupungissa, Rantakylässä, Otavassa, Anttolassa, Haukivuorella, Ristiinassa ja Suomenniemellä. Vesilaitoksen asiakkaina ovat lähes kaikki kaava-alueilla olevat kiinteistöt ja tuotantolaitokset sekä Mikkelin alueella toimivat vesiosuuskunnat. Vesilaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos hoitaa kaikki käyttömenonsa sekä tavoitteidensa mukaiset uudis- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Palvelusuunnitelma

Liikelaitoksella on kahdeksan jäseninen johtokunta, joka ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa sekä vastaa sen hallinnon, toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen toiminnan painopisteet on asetettu siten että ne tukevat valtuuston vahvistamia kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupungin talousarviossa on asetettu vesilaitokselle toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Talousvesi oli laatuvaatimukset täyttävää ja vedenjakelu toimi häiriöttömästi. Jätevesiviemärointi toteutui ilman merkittäviä häiriöitä. Jätevesipuhdistamojen toiminta oli pääosin lupamääräysten mukaista. Muilta osin luvan vaatimukset täyttyivät. Laitos- ja verkostoinvestoinnit alittuivat budjetoidusta. Vesilaitos osallistui EcoSairilan kehittämisohjelman valmisteluun.

Taataan puhdas vesi ja lähiruoka sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Vesistöjen vedenlaadusta huolehtiminen	Viemärlaitostoiminta lupamääräysten mukaista (vesihuoltopäällikkö)	Viemäriverkoston ylivuotoja enintään 5/vuosi.	Viemäri ylivuotoja 4 kpl
Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen	Vedenjakelussa ei toimintakatkoksia	Runkovesijohtovutojen lukumäärä enintään 10 kpl/vuosi	Vesijohtoja 6 kpl
Pohjavesiriskien vähentäminen	Jätevesiverkoston saneeraus (verkostopäällikkö)	100 m/vuosi	Saneerattu 800 m

Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
EcoSairilan teollisuusvesiprosessi	Yhteistyö ASTO:n kanssa teollisuusvesiprosessien käynnistämiseksi	Toteutusvaihe käynnistyy	Suunniteltu 50 % (Etenee BEM hankkeessa)
Vesiosaamiskeskuksen toiminnan tukeminen	T&K ympäristön käyttö mahdollistettu operointisopimuksen mukaisesti	Vesiosaamiskeskuksen toiminnassa ei häiriöitä	Toteutunut 100 %

2. Tilinpäätöslaskelmat

Mikkelin Vesiliikelaitos

Talousarvion toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama
Liikevaihto	13 226 500		13 226 500	14 357 107	1 130 607
Valmistus omaan käyttöön	18 000		18 000	10 493	-7 508
Liiketoiminnan muut tuotot	62 000		62 000	245 336	183 336
Materiaalit ja palvelut	-6 958 000		-6 958 000	-6 899 068	58 932
<i>Ostot tilikauden aikana</i>	-3 233 500		-3 233 500	-2 886 056	347 444
<i>Palvelujen ostot</i>	-3 724 500		-3 724 500	-4 013 012	-288 512
Henkilöstökulut	-1 370 600		-1 370 600	-1 386 324	-15 724
<i>Palkat ja palkkiot</i>	-1 132 600		-1 132 600	-1 162 733	-30 133
<i>Eläkekulut</i>	-198 600		-198 600	-193 494	5 106
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-39 400		-39 400	-30 098	9 302
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 236 000		-5 236 000	-5 422 100	-186 100
Liiketoiminnan muut kulut	-611 400		-611 400	-685 854	-74 454
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-869 500		-869 500	219 589	1 089 089
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 237 000		2 237 000	-2 232 610	-4 469 610
<i>Muut rahoitustuotot</i>				11 626	11 626
<i>Kunnalle maksetut korkokulut</i>	-632 500		-632 500	-643 651	-11 151
<i>Muille maksetut korkokulut</i>	-1 089 500		-1 089 500	-1 093 566	-4 066
<i>Korvaus peruspääomasta</i>	-500 000		-500 000	-500 000	0
<i>Muut rahoituskulut</i>	-15 000		-15 000	-7 019	7 981
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-3 106 500		-3 106 500	-2 013 022	1 093 478
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-3 106 500		-3 106 500	-2 013 022	1 093 478
Poistoeron vähennys (+)	150 000		150 000	155 078	5 078
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 956 500		-2 956 500	-1 857 943	1 098 557
Tilikauden tulos	-2 956 500		-2 956 500	-1 857 943	1 098 557

Mikkelin Vesiliikelaitoksen tuloslaskelma

Ostot ja myynnit kaupungilta mukana

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto	14 357 106,81		13 094 670,64	
Valmistus omaan käyttöön	10 492,50		10 478,05	
Liiketoiminnan muut tuotot	245 336,39		36 990,80	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-2 886 056,33		-3 765 333,68	
Palvelujen ostot	-4 013 012,06	-6 899 068,39	-3 739 262,54	-7 504 596,22
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 162 732,63		-1 037 131,27	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-193 493,88		-172 670,67	
Muut henkilösivukulut	-30 097,81	-1 386 324,32	-51 446,73	-1 261 248,67
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 422 100,24		-5 675 197,39	
Liiketoiminnan muut kulut	-685 853,94		-620 599,91	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	219 588,81		-1 919 502,70	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	11 625,51		1 304 737,61	
Kunnalle maksetut korkokulut	-643 651,08		-258 727,16	
Muille maksetut korkokulut	-1 093 565,72		-1 041 755,09	
Korvaus peruspääomasta	-500 000,00		-500 000,00	
Muut rahoituskulut	-7 019,06	-2 232 610,35	-6 314,78	-502 059,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-2 013 021,54		-2 421 562,12	
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot	0,00		4 302 926,84	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	4 302 926,84
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-2 013 021,54		1 881 364,72	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	155 078,47		158 999,77	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 857 943,07		2 040 364,49	
VESILIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,2		-0,6	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-1,2		-2,6	
Voitto, %	-14,0		14,4	
Sijoitetun pääoman tuotto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)				
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta/kuntayhtymältä + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)				
Voitto, %				
= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)				
Oma pääoma	36 115 313		37 973 256	
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	31 000 000		29 000 000	
Pitkäaik.velka/Lyhytaik.velka	64 000 012		63 666 676	
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2 503 876		2 658 955	
	102 619 202		104 298 887	

Mikkelin Vesiliikelaitos - vesilaitoksen yksikkökohtainen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto	6 600 610,27		6 001 930,50	
Valmistus omaan käyttöön	10 492,50		10 478,05	
Liiketoiminnan muut tuotot	40 196,87		8 179,39	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 060 583,97		-1 275 092,90	
Palvelujen ostot	-1 176 230,72	-2 236 814,69	-1 049 646,28	-2 324 739,18
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-911 976,08		-819 373,15	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-152 569,85		-136 349,89	
Muut henkilösivukulut	-23 646,83	-1 088 192,76	-44 315,54	-1 000 038,58
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 354 885,55		-1 490 906,66	
Liiketoiminnan muut kulut	-286 580,46		-304 829,98	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 684 826,18		900 073,54	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	11 625,51		1 304 737,61	
Kunnalle/Ky:lle maks.korkokulut	-643 651,08		-258 727,16	
Muille maksetut korkokulut	-1 093 565,72		-1 041 755,09	
Korvaus peruspääomasta	-500 000,00		-500 000,00	
Muut rahoituskulut	-7 019,06	-2 232 610,35	-6 314,78	-502 059,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-547 784,17		398 014,12	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-547 784,17		398 014,12	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20 135,95		24 057,25	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-527 648,22		422 071,37	

Mikkelin Vesiliikelaitos - viemärlaitoksen yksikkökohtainen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto	7 756 496,54		7 092 740,14	
Liiketoiminnan muut tuotot	205 139,52		28 811,41	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 825 472,36		-2 490 240,78	
Palvelujen ostot	-2 836 781,34	-4 662 253,70	-2 689 616,26	-5 179 857,04
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-250 756,55		-217 758,12	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-40 924,03		-36 320,78	
Muut henkilösivukulut	-6 450,98	-298 131,56	-7 131,19	-261 210,09
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 067 214,69		-4 184 290,73	
Liiketoiminnan muut kulut	-399 273,48		-315 769,93	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 465 237,37		-2 819 576,24	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 465 237,37		-2 819 576,24	
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot			4 302 926,84	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	4 302 926,84
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-1 465 237,37		1 483 350,60	
Poistoeron lis(-) tai väh.(+)	134 942,52		134 942,52	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 330 294,85		1 618 293,12	

Mikkelin Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelma

varsinainen toiminnan ja investointien rahavirta

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	219 588,81		-1 919 502,70	
Poistot ja arvonalentumiset	5 422 100,24		5 675 197,39	
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 232 610,35		-502 059,42	
Satunnaiset erät	0,00		4 302 926,84	
Muut tulorahoituksen korjaukset	-6 612,90		-9 979 563,87	
	<u>3 402 465,80</u>	<u>3 402 465,80</u>	<u>-2 423 001,76</u>	<u>-2 423 001,76</u>
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 015 030,19		-5 215 123,75	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 612,90	-1 008 417,29	0,00	-5 215 123,75
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 394 048,51		-7 638 125,51

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 350,00	-1 350,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00		9 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 666 664,00		-1 666 664,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-795 670,51	-462 334,51	673 692,15	8 007 028,15
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-16 673,13		33 509,84	
Saamisten muutos muilta	-1 843 922,96		-108 812,51	
Korottomien velkojen muutos muilta	-69 767,91	-1 930 364,00	-293 599,97	-368 902,64
Rahoituksen rahavirta		<u>-2 394 048,51</u>		<u>7 638 125,51</u>

Rahavarojen muutos

0,00

0,00

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

0,00

0,00

Rahavarat 1.1.

0,00

0,00

0,00

0,00

VESILIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

viideltä vuodelta, 1 000 €

-28 986

-44 002

Investointien tulorahoitus, %

335,9

62,4

Laskennallinen lainanhoitokate

0,5

0,5

Quick ratio

1,0

0,3

Current ratio

1,1

0,4

Investointien tulorahoitus, %

=100 * (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot)

/ Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Mikkelin Vesiliikelaitos rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-869 500		-869 500	219 589	1 089 089
Poistot ja arvonalentumiset	5 236 000		5 236 000	5 422 100	186 100
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 237 000		-2 237 000	-2 232 610	4 390
Tulorahoituksen korjaukset				-6 613	-6 613
	2 129 500		2 129 500	3 402 466	1 272 966
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 640 000	40 000	-1 600 000	-1 015 030	584 970
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	40 000		40 000	6 613	-33 387
Toiminnan ja investointien rahavirta	529 500		569 500	2 394 049	1 824 549
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset			0	-1 350,00	
Lainakannan muutokset	-1 660 000		-1 660 000	-462 335	1 197 665
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	-1 930 364	-1 930 364
Rahoituksen rahavirta	-1 660 000		-1 660 000	-2 394 049	-734 049
Rahavarojen muutos	-1 130 500		-1 090 500	0	1 090 500

Mikkelin Vesiliikelaitoksen tase

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	124 421,65	111 980,13
Keskeneräiset hankinnat, aineettomat	54 064,50	0,00
	<u>178 486,15</u>	<u>111 980,13</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	284 872,94	324 228,91
Rakennukset	59 548 997,00	61 178 455,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 253 560,93	44 637 885,47
Koneet ja kalusto	758 176,64	1 105 061,80
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	159 475,05	1 233 027,07
	<u>104 005 082,56</u>	<u>108 478 658,63</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	1 045 002,60	1 043 652,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	99 752,85	83 079,72
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 185 060,89	1 228 610,98
Lainasaamiset	1 956 076,89	13 855,26
Muut saamiset	54 875,31	116 481,85
Siirtosaamiset	9 644,50	2 786,54
	<u>3 205 657,59</u>	<u>1 361 734,63</u>
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	108 533 981,75	111 079 105,71
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	29 872 760,29	29 872 760,29
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 100 496,06	6 060 131,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 857 943,07	2 040 364,49
	<u>36 115 313,28</u>	<u>37 973 256,35</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 503 876,49	2 658 954,96
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	31 333 348,00	33 000 012,00
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	31 000 000,00	29 000 000,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	4 465 604,77	4 417 834,77
	<u>66 798 952,77</u>	<u>66 417 846,77</u>
Lyhytaikainen		
Lainat muilta luotonantajilta	1 666 664,00	1 666 664,00
Lainat julkisyhteisöitä	0,00	795 670,51
Ostovelat	909 793,05	1 013 905,73
Muut velat	22 855,31	24 773,25
Siirtovelat	516 526,85	528 034,14
	<u>3 115 839,21</u>	<u>4 029 047,63</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	108 533 981,75	111 079 105,71

VESILIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	35,6	36,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	478,8	536,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	6 243	8 100
Lainakanta 31.12., 1000 €	64 000	64 462
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	65 767	66 547

Omavaraisuusaste, %

=100*(Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12., 1000 €

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta

Lainat ja vuokravastuut 31.12

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä
+ Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut

3. Tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetieto 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät (KPA 2:2.1 § 1 -kohta)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Liitetieto 4

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on vuonna 2024 päivittänyt kunnan ja kuntayhtymän eriytettyä liiketoimintaa koskevaa yleisohjetta. Päivitettyssä ohjeessa yhdistili esitetään liikelaitoksen tilinpäätöksessä tilin saldon etumerkin mukaan joko lainasaamisena tai velkoina julkisyhteisöltä. Taseen ja rahoituslaskelman esittämistapa on tilinpäätöksessä 2024 muutettu uuden mallin mukaiseksi. Vuonna 2023 voimassa olleen ohjeen mukaan yhdistili esitettiin tilinpäätöksessä joko saamisina tai velkoina kunnalta tai kuntayhtymältä.

Käräjäoikeus on 28.12.2022 antanut tuomion Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon ja Kenkäveronniemen tulopumpun urakoihin liittyvässä riita-asiassa. Asiaan liittyvät erät on kirjattu vuoden 2022 tilinpäätöksen tuomion mukaisesti. Käräjäoikeuden tuomion jälkeen osapuolet ovat sopineet asian sovinnolliseksi ratkaisemiseksi, että Mikkelin kaupunki/Vesiliikelaitos maksaa NYAB:lle 9,2 miljoonaa euroa (KH 17.4.2023 § 150). Vuoden 2023 tilinpäätöksen kirjauksia on oikaistu siten, että kokonaisuus vastaa sovintosopimusta.

Erät on kirjattu tilinpäätöksissä 2022-2023 seuraavasti:

Vahingonkorvausluontoiset maksut on kirjattu tuloslaskelmassa satunnaisiin kuluihin (2022) ja sovintosopimuksen mukaisesti (2023) oikaistu satunnaisiin tuottoihin (olennainen, tavanomaisesta toiminnasta poikkeava ja kertaluontoinen erä).	2022 / -8 330 659,62 e 2023 / 4 302 926,84 e Nettokustannus 4 027 732,78 e
Maksamattomista urakkahinnoista sekä lisä- ja muutostöistä on aktivoitu osaksi ao. omaisuuserien hankintamenoa.	2022 / 515 386,61 e 2023 / 4 302 926,84 e Aktivoitu yht. 4 818 313,45 e
Viivästyskorkojen osalta on kirjattu muihin rahoituskuluihin (2022) ja sovintosopimuksen mukaisesti (2023) oikaistu muihin rahoitustuottoihin.	2022 / -1 648 904,25 e 2023 / 1 294 950,48 e Nettokustannus 353 953,67 e
Yhteensä	9 200 000,00 e

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain *)		
	2024	2023
<u>Liikevaihto</u>		
Vesilaitostoiminta	6 277 363,70	5 713 580,21
Viemärlaitostoiminta	7 299 467,79	6 625 178,88
<u>Liiketoiminnan muut tuotot</u>		
Vesilaitostoiminta	15 294,73	1 208,13
Viemärlaitostoiminta	159 914,51	696,73
<i>Toimintatuotot yhteensä *)</i>	<i>13 752 040,73</i>	<i>12 340 663,95</i>

*) Toimintatuotot tehtäväalueittain ilmoitetaan vain ulkoisista eristä

Liitetieto 11

Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot

	Poistotapa	Poistoaika tai poisto-%
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	2-5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Tehdas- ja tuotantorakennukset (1.1.2013 lähtien)	tasapoisto	20 v
Tehdas - ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 - 30 v
Asuinrakennukset (1.1.2013 lähtien)	tasapoisto	30 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 v
Kallioluolat ja -tunnelit	tasapoisto	50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Johtoverkostot ja laitteet (1.1.2013 lähtien)	tasapoisto	30 v
Johtoverkostot ja laitteet	mj-poisto	7 %
Vesimittarit (1.1.2013 lähtien)	tasapoisto	10 v
Vesimittarit	mj-poisto	20 %
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5 v
Liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 v
Muut laitteet ja kalusteet (1.1.2018 lähtien)	tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	mj-poisto	30 %
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Liitetieto 14

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
	2024	2023
Satunnaiset tuotot		
NYAB, sovintosopimus	0,00	4 302 926,84
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	0,00	4 302 926,84

Liitetieto 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 31.12.2024	178 486
Muut pitkävaikutteiset menot	
Poistamaton hankintameno 1.1.	111 980
Siirrot erien välillä	61 839
Tilikauden poistot	-49 397
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 422
Keskeneräiset hankinnat, aineettomat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0
Lisäykset tilikauden aikana	54 065
Kirjanpitoarvo 31.12.	54 065
Aineelliset hyödykkeet 31.12.2024	104 005 083
Maa- ja vesialueet	
Poistamaton hankintameno 1.1.	324 229
Vähennykset tilikauden aikana	-39 356
Kirjanpitoarvo 31.12.	284 873
Rakennukset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	61 178 455
Siirrot erien välillä	125 713
Tilikauden poistot	-1 755 171
Kirjanpitoarvo 31.12.	59 548 997
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Poistamaton hankintameno 1.1.	44 637 885
Siirrot erien välillä	1 767 504
Tilikauden poistot	-3 151 829
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 253 561
Koneet ja kalusto	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 105 062
Siirrot erien välillä	118 818
Tilikauden poistot	-465 703
Kirjanpitoarvo 31.12.	758 177

Keskeneräiset hankinnat, aineelliset**Poistamaton hankintameno 1.1.****1 233 027**

Lisäykset tilikauden aikana

1 000 322

Siirrot erien välillä

-2 073 874

Kirjanpitoarvo 31.12.**159 475**

Liitetieto 19a

Maa- ja vesialueet erittely		
	2024	2023
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	266 935,48	266 935,48
Muut maa- ja vesialueet	17 937,46	57 293,43
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>284 872,94</i>	<i>324 228,91</i>

Liitetieto 23

Saamisten erittely				
	2024		2023	
	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set
Saamiset Mikkelin tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		204 880,99		353 406,99
Siirtosaamiset		300,00		200,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>205 180,99</i>	<i>0,00</i>	<i>353 606,99</i>
Saamiset kunnilta ja kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		4 614,05		4 358,81
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>4 614,05</i>	<i>0,00</i>	<i>4 358,81</i>
Osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä (Mikkeli- lin)				
Myyntisaamiset		280,82		1 650,87
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>280,82</i>	<i>0,00</i>	<i>1 650,87</i>
Saamiset yhteensä	0,00	210 075,86	0,00	359 616,67

Liitetieto 24

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät		
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	4 435,42	2 130,54
Muut tulojäämät	5 209,08	656,00
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>9 644,50</i>	<i>2 786,54</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>9 644,50</i>	<i>2 786,54</i>

Liitetieto 25

Oma pääoman erittely		
	2024	2023
Peruspääoma 1.1	29 872 760,29	29 872 760,29
Peruspääoma 31.12	29 872 760,29	29 872 760,29
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1 (*)	8 100 496,06	6 060 131,57
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	8 100 496,06	6 060 131,57
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 857 943,07	2 040 364,49
Oma pääoma yhteensä	36 115 313,28	37 973 256,35

*) sis. vesilaitoksen liittymismaksuja
1.1.2001-1.4.2004 1 024 458,96
(siihtokelpoiset liittymismaksut)

Liitetieto 27

Pitkäaikaiset velat		
Velat, jotka eräännyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen		
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 666 692,00	26 333 356,00
Lainat kunnalta	31 000 000,00	29 000 000,00
Muut velat	4 465 604,77	4 417 834,77
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>60 132 296,77</i>	<i>59 751 190,77</i>

Liitetieto 30

Vieras pääoma				
	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat kunnan tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	142 329,73	0,00	165 520,24
Muut velat	148 300,00	0,00	119 230,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>148 300,00</i>	<i>142 329,73</i>	<i>119 230,00</i>	<i>165 520,24</i>
Velat kunnalta				
Muut velat	50 660,00	0,00	68 860,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>50 660,00</i>	<i>0,00</i>	<i>68 860,00</i>	<i>0,00</i>
Vieras pääoma yhteensä	198 960,00	142 329,73	188 090,00	165 520,24

Liitetieto 32

Muiden velkojen erittely		
	2024	2023
Muut velat		
Liittymismaksut	4 465 604,77	4 417 834,77
Muut velat	22 855,31	24 773,25
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>4 488 460,08</i>	<i>4 442 608,02</i>

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	230 614,13	202 220,06
Korkojaksotukset	256 234,54	300 800,02
Muut siirtovelat	29 678,18	25 014,06
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>516 526,85</i>	<i>528 034,14</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>516 526,85</i>	<i>528 034,14</i>

Liitetieto 38

Vuokravastuut

	Kunta	
	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut	1 704 704,40	1 989 617,25
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut (leasing)	62 485,71	94 871,09
Vuokravastuut yhteensä	1 767 190,11	2 084 488,34
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	363 902,66	356 510,87
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita		

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Vesiliikelaitos	23	23
<i>Yhteensä</i>	<i>23</i>	<i>23</i>

Liitetieto 43

Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	1 386 324	1 261 249
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	10 493	10 478
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>1 396 817</i>	<i>1 271 727</i>

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Keskusta Mikkelin kunnallisjärjestö	709,00	794,50
Perussuomalaiset, Mikkelin piiri	47,50	40,38
SDP Mlin kunnallisjärjestö	256,50	285,00
Kokoomus Mikkelin kunnallisjärjestö	185,25	277,87
Mikkelin seudun Vihreät ry	190,00	218,50
Mikkelin Kristillisdemokraatit	95,00	111,63
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 483,25	1 727,88

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Mikkelin Vesilaitos

Päiväkirja
Pääkirja
Tase
Tuloslaskelma
Avoimet ostolaskut
Ostoreskontralista
Avoimet myyntilaskut
Myyntireskontralista
Käyttöomaisuusluettelo

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

Mikkelin Vesiliikelaitos

Laji	Tositelajin nimi
1	CPU kassa
14	Matkustuksenhallinta Vesi
2	Pankit
20	Muistiot
3	Maksut
30	Palkat
32	Tuntipalkat
33	LTM-palkkiot
4	Poistot
40	Ostolaskut
5	Luovutukset/kom
6	Aktivoinnit/siirrot er. välill
60	Yleislaskut
61	Suoritukset
62	Hyvityslaskujen kohdistukset
68	Luottotappiot
76	Haahtela kiinteistö sisäiset
80	Vesikanta
81	Vesikanta sisäiset
ALV	Alv-kirjaukset
	Liitetietotositteet

4. Allekirjoitukset

Mikkelissä . helmikuuta 2025

Mikkelin Vesiliikelaitoksen johtokunta

Perttu Noponen
puheenjohtaja

Nina Jussi-Pekka
varapuheenjohtaja

Paavo Puhakka

Anne Puntanen

Markku Himanen

Erja Haukijärvi

Raimo Heinänen

Paula Pitkonen

Vesiliikelaitoksen johtaja Jarkko Laitinen